

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 22 juni 2021
(OR. en)

10081/21

**Interinstitutionellt ärende:
2021/0164 (NLE)**

**ECOFIN 626
CADREFIN 315
UEM 166
FIN 501**

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	22 juni 2021
till:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2021) 340 final
Ärende:	Förslag till RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT om godkännande av bedömningen av Lettlands återhämtnings- och resiliensplan

För delegationerna bifogas dokument – COM(2021) 340 final.

Bilaga: COM(2021) 340 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 22.6.2021
COM(2021) 340 final

2021/0164 (NLE)

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

om godkännande av bedömningen av Lettlands återhämtnings- och resiliensplan

{SWD(2021) 162 final}

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

om godkännande av bedömningen av Lettlands återhämtnings- och resiliensplan

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens¹, särskilt artikel 20,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Utbrottet av covid-19 har haft en allvarlig negativ inverkan på Lettlands ekonomi. År 2019 uppgick bruttonationalprodukten per capita (BNP per capita) i Lettland till 51,0 % av EU-genomsnittet. Enligt kommissionens vårprognos 2021 minskade BNP i fasta priser i Lettland med 3,6 % under 2020 och förväntas minska med 0,3 % sammantaget under 2020 och 2021. Bland de långvariga företeelser som på medellång sikt kan påverka det ekonomiska resultatet finns särskilt efterlevnaden av skatteregler, kompetensbrist, dåliga hälsoresultat och låg innovation.
- (2) Den 9 juli 2019 och den 20 juli 2020 riktade rådet rekommendationer till Lettland inom ramen för den europeiska planeringsterminen. Rådet rekommenderade särskilt Lettland att sänka skatten för låginkomsttagare genom att växla till andra källor, framför allt kapital och fastigheter, och genom att förbättra efterlevnaden av skatteregler och fortsätta arbetet med ramen för bekämpning av penningtvätt. Det rekommenderade också landet att stärka sitt sociala skyddsnät och motverka social utestängning, särskilt genom att se till att minimiinkomstförmånerna, den lägsta pensionen och inkomststödet till människor med funktionsnedsättning räcker bättre, höja kvaliteten på utbildningen och göra den mer resurseffektiv, särskilt för lågutbildade arbetstagare och arbetssökande, inbegripet genom att öka deltagandet i yrkes- och vuxenutbildning, samt stärka hälso- och sjukvårdssystemets resiliens, tillgänglighet, kvalitet och kostnadseffektivitet, bland annat med hjälp av extra personalresurser och ekonomiska resurser. Det rekommenderade att inrikta investeringarna på den gröna och digitala omställningen, särskilt forskning och innovation, ren och effektiv produktion och användning av energi, hållbara transporter och digital infrastruktur. När det gäller att lindra effekterna av krisen rekommenderade det att förse de grupper som drabbats hårdast av krisen med tillräckligt inkomststöd och mildra krisens effekter på sysselsättningen, bland annat genom flexibla

¹ EUT L 57, 18.2.2021, s. 17.

arbetsformer, aktiva arbetsmarknadsåtgärder och kompetenslyft. Slutligen rekommenderade det Lettland att förbättra ansvarsskyldigheten och effektiviteten inom den offentliga sektorn, särskilt inom lokala myndigheter och statligt ägda och kommunala företag, liksom regelverket om intressekonflikter. Efter att ha bedömt framstegen i genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna vid den tidpunkt då återhämtnings- och resiliensplanen lämnades in anser kommissionen att betydande framsteg har gjorts vad gäller rekommendationerna om finanspolitik, penningtvätt, inkomststöd och likviditetsstöd för att lindra effekterna av krisen.

- (3) [I rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet² rekommenderades medlemsstaterna i euroområdet att vidta åtgärder, inbegripet genom sina återhämtnings- och resiliensplaner, för att bland annat säkerställa en politisk inriktning som stöder återhämtningen och ytterligare förbättra konvergensen, resiliensen och en hållbar och inkluderande tillväxt. Rådet rekommenderade också att de nationella institutionella ramarna skulle stärkas för att säkerställa makroekonomisk stabilitet och för att fullborda EMU och stärka eurons internationella ställning.] [Om rådets rekommendation inte har antagits när genomförandebeslutet antas ska detta skälas bort].
- (4) Den 30 april 2021 lämnade Lettland in sin nationella återhämtnings- och resiliensplan till kommissionen i enlighet med artikel 18.1 i förordning (EU) 2021/241. Det nationella egenansvaret för återhämtnings- och resiliensplanerna är förutsättningen för att genomförandet av dem ska lyckas och ge en bestående verkan på nationell nivå och trovärdighet på europeisk nivå. Kommissionen har med stöd av artikel 19 i den förordningen bedömt återhämtnings- och resiliensplanens relevans, ändamålsenlighet, effektivitet och enhetlighet i enlighet med bedömningsriktlinjerna i bilaga V till samma förordning.
- (5) För att stödja återhämtningen i efterdyningarna av covid-19-krisen bör återhämtnings- och resiliensplanerna syfta till att uppnå de allmänna målen i faciliteten för återhämtning och resiliens, som inrättades genom förordning (EU) 2021/241, och i EU:s återhämtningsinstrument, som inrättades genom rådets förordning (EU) 2020/2094³. De bör främja unionens ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållning genom att bidra till de sex pelare som avses i artikel 3 i förordning (EU) 2021/241.
- (6) Genomförandet av medlemsstaternas återhämtnings- och resiliensplaner är en samordnad investerings- och reforminsats i hela unionen. Genom ett samordnat och samtidigt genomförande av dessa reformer och investeringar samt genom genomförandet av gränsöverskridande projekt kommer reformerna och investeringarna att stärka varandra och ha positiva spridningseffekter i hela unionen. Därför kommer omkring en tredjedel av facilitetens inverkan på medlemsstaternas tillväxt och jobbskapande att uppstå genom spridningseffekter från andra medlemsstater.

Ett balanserat svar som bidrar till de sex pelarna

² I väntan på slutligt antagande av rådet, efter godkännande av Europeiska rådet. Den text som Eurogruppen enades om den 16 december 2020 finns på: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14356-2020-INIT/sv/pdf>.

³ Rådets förordning (EU) 2020/2094 av den 14 december 2020 om inrättande av Europeiska unionens återhämtningsinstrument för att stödja återhämtningen efter covid-19-krisen (EUT L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

- (7) Återhämtnings- och resiliensplanen utgör i enlighet med artikel 19.3 a och avsnitt 2.1 i bilaga V till förordning (EU) 2021/241 i stor utsträckning (betyg A) ett övergripande och tillräckligt balanserat svar på den ekonomiska och sociala situationen och bidrar därigenom på lämpligt sätt till samtliga sex pelare som avses i artikel 3 i förordning (EU) 2021/241, med beaktande av den berörda medlemsstatens särskilda utmaningar och ekonomiska tilldelning.
- (8) Planen innehåller en balanserad uppsättning reformer och investeringar som syftar till att ta itu med landets viktigaste utmaningar, stimulera återhämtningen från covid-19-krisen och lägga grunden till en långsiktig tillväxt i landet. Planen innehåller 85 åtgärder som syftar till att hantera Lettlands främsta utmaningar och politikområden av europeisk betydelse och omfattar sålunda samtliga sex pelare. Planen innehåller sex delar: grön omställning, digital omställning, minskad ojämlikhet, hälsa- och sjukvård, produktivitet och rättsstatsprincipen. Målen för de olika delarna kompletterar varandra och reformerna förbättrar effekten av de investeringar som hänger samman med dessa, framför allt genom att få till stånd strukturella förändringar och öka den privata sektorns deltagande och finansiering.
- (9) Planen är inriktad på Lettlands främsta utmaningar som är den gröna och den digitala omställningen, social utestängning, hälso- och sjukvård, regionala skillnader, digitala kunskaper och vuxenutbildning, den högre utbildningen, konvergens och produktivitetstillväxt, inbegripet forskning och innovation och stöd till företagsinvesteringar samt administrativ kapacitet, inbegripet skatteförvaltning, offentlig upphandling och rättsväsendet.

Ta itu med alla eller en betydande del av de utmaningar som fastställts i de landsspecifika rekommendationerna

- (10) Återhämtnings- och resiliensplanen förväntas i enlighet med artikel 19.3 b och avsnitt 2.2 i bilaga V till förordning (EU) 2021/241 bidra till att på ett ändamålsenligt sätt hantera alla eller en betydande del av de utmaningar (betyg A), inbegripet finanspolitiska aspekter, som fastställts i de relevanta landsspecifika rekommendationer som riktats till den berörda medlemsstaten eller utmaningar som identifierats i andra relevanta dokument som officiellt antagits av kommissionen inom ramen för den europeiska planeringsterminen.
- (11) Rekommendationerna som gäller de omedelbara finanspolitiska insatserna mot pandemin kan anses falla utanför tillämpningsområdet för Lettlands plan, oavsett det faktum att Lettland i allmänhet har handlat lämpligt och i tillräcklig grad när det gäller det omedelbara behovet av att stödja ekonomin med hjälp av finanspolitiska medel under 2020 och 2021, i enlighet med bestämmelserna i den allmänna undantagsklausulen. Dessutom är rekommendationen att uppnå det medelfristiga budgetmålet under 2020 inte längre relevant, både på grund av att motsvarande budgetperiod löpt ut och att den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten aktiverades i mars 2020 i samband med pandemin.
- (12) Planen omfattar ett stort antal ömsesidigt förstärkande reformer och investeringar som på ett ändamålsenligt sätt bidrar till att hantera alla eller en betydande del av de ekonomiska och sociala utmaningar som beskrivs i de landsspecifika rekommendationerna till Lettland från rådet i den europeiska planeringsterminen 2019 och 2020, framför allt på områden som hälso- och sjukvård, t.ex. sjuk- och hälsovårdssektorns resiliens, tillgänglighet, kvalitet och kostnadseffektivitet, utbildning och färdigheter, t.ex. kvaliteten på och effektiviteten i utbildningssystemet

och de digitala färdigheterna, social inkludering, t.ex. minimiinkomstförmåner, forskning och innovation, investeringar, t.ex. den gröna och den digitala omställningen, boende till rimlig kostnad, offentlig förvaltning och företagsklimat.

- (13) Fortsatt konvergens är fortfarande Lettlands viktigaste utmaning när det gäller att förbättra befolkningens levnadsstandard. Reformerna och investeringarna i färdigheter, utbildning, hälso- och sjukvård och social inkludering bör bidra till att förbättra Lettlands produktivitet och tillväxt för alla på lång sikt. Betydande investeringar planeras i fortbildning och omskolning som syftar till att förse arbetskraften med de färdigheter de behöver samt i boende till rimlig kostnad för att förbättra den regionala arbetskraftsrörligheten. I planen ingår reformer och investeringar för att förbättra hälso- och sjukvårdssystemets resiliens och tillgänglighet, stöd till integrerade vårdtjänster samt ökad kapacitet inom hälso- och sjukvården så att den kan anpassa sig till krissituationer. Planen bidrar till att ta itu med de sociala utmaningarna genom att ytterligare förbättra systemet för minimiinkomststöd genom en årlig indexeringsmekanism som är kopplad till hur medianinkomsten utvecklas. Övriga investeringar i tillgänglighets- och rehabiliteringsinfrastruktur för personer med nedsatt rörlighet eller funktionsnedsättning liksom i långvarig vård och omsorg för äldre bör också bidra till framstegen med att tackla de utmaningar som finns i dag.
- (14) Planen leder till en kraftig ökning av investeringarna i forskning och innovation och stöder olika reformer av den offentliga förvaltningen. Den minskar också de samhällsekonomiska kostnaderna av den gröna och digitala omställningen samtidigt som den tar hänsyn till regionala skillnader. Planen har som mål att på ett genomgripande sätt ändra det splittrade innovationssystemet och skapa hållbara innovationsekosystem och därigenom öka investeringarna totalt sett. Betydande investeringar planeras i den gröna och digitala omställningen, inbegripet investeringar i energieffektivitet, modernisering av elnätet, den offentliga sektorns it-system samt grundläggande och avancerade digitala färdigheter, både inom den offentliga och den privata sektorn. Åtgärder för att förbättra den intermodala transportinfrastrukturen i och kring Riga syftar till att underlätta arbetskraftens rörlighet och bidra till att begränsa ökad energiförbrukning och ökade växthusgasutsläpp från användning av personbilar. För att minska regionala skillnader utgår planen från den administrativa territoriella reformen och innehåller betydande investeringar som planeras i industriparter, lokaltrafik, vägförbättring, skolor och boende till rimlig kostnad. Den offentliga förvaltningens ansvarsskyldighet och effektivitet bör förbättras genom reformer och investeringar för att bekämpa den svarta ekonomin och ekonomisk brottslighet, förbättra upphandlingssystemet och innovation inom den offentliga sektorn. Enligt planen fortsätter arbetet med genomförandet av strategin för att bekämpa penningtvätt genom reformer av samarbetet och informationsutbytet mellan och utbildningssystemen i de brottsbekämpande myndigheter som arbetar med identifiering, undersökning och åtal för ekonomiska brott samtidigt som deras tekniska kapacitet stärks.

Bidrag till tillväxtpotential, jobbskapande och ekonomisk, social och institutionell resiliens

- (15) Återhämtnings- och resiliensplanen förväntas i enlighet med artikel 19.3 c och avsnitt 2.3 i bilaga V till förordning (EU) 2021/241 ha hög inverkan (betyg A) genom att stärka medlemsstatens tillväxtpotential, jobbskapande och ekonomiska, sociala och institutionella resiliens, bidra till genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter, inbegripet genom att främja barn- och ungdomspolitik, och lindra covid-

19-krisens ekonomiska och sociala konsekvenser, och därigenom öka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen och konvergensen inom unionen.

- (16) Simuleringar som kommissionen gjort visar att planen har potential att öka Lettlands BNP med 2 % per år till 2026⁴. Enligt Lettlands stabilitetsprogram 2021 har planen klara tilläggseffekter eftersom den offentliga investeringsnivån förväntas ligga klart över nivån före pandemin, dvs. i genomsnitt 5,9 % av BNP under perioden 2021–2024 jämfört med i genomsnitt 5,1 % av BNP under perioden 2017–2019.
- (17) Investeringar och reformer i grön och digital infrastruktur, regional utveckling, forskning och innovation och omfattande stödsystem för affärsinvesteringar kommer att gynna Lettlands tillväxtpotential på medellång till lång sikt. Investeringar i och åtföljande reformer av Rigas transportsystem kommer att främja stadens konkurrenskraft och möjligheter att locka till sig investeringar och know-how. Åtgärder för att främja privata investeringar i vindenergi kommer att bidra till att landet når målen för förnybar energi och blir en konkurrenskraftig koldioxidsnål ekonomi. Stödsystemen för företagsinvesteringar kommer att påskynda Lettlands strävan efter mer exportkapacitet och större produktivitetstillväxt genom att bygga på de grundläggande principerna för industrin – innovation, konkurrens och en stark och välfungerande inre marknad. I Lettlands plan finns investeringar och reformer som syftar till att stärka färdigheterna hos befolkningen. Investeringar i bostäder och infrastruktur i avlägsna områden kommer att stärka tillväxtmöjligheterna i eftersatta regioner i Lettland. Alla dessa åtgärder avser långvariga utmaningar i den lettiska ekonomin, som små anslag till innovation, begränsad användning av ny teknik och stora regionala skillnader.
- (18) Investeringar och reformer i syfte att förbättra social inkludering och hälso- och sjukvården förväntas stärka den sociala sammanhållningen och det sociala skyddet. Indexeringen av minimiinkomstförmånerna bör säkerställa att förmånerna årligen justeras efter löneökningarna och därigenom bidrar till att de hålls på en tillräcklig nivå. I kombination med att gränsen för minimiinkomsten nu höjts till minst 20 % av medianinkomsten förväntas dessa åtgärder minska inkomstskillnaderna och förbättra genomslaget för de sociala transfereringarna, som har hört till Lettlands viktigaste sociala utmaningar. Investeringar i hälso- och sjukvårdsinfrastruktur i kombination med en reform som syftar till att locka mer arbetskraft till denna sektor förväntas dessutom förbättra tillgängligheten till hälso- och sjukvård, en brist som i stor utsträckning har drabbat låginkomsttagare och invånare i avlägsna områden.

Inte orsaka betydande skada

- (19) Återhämtnings- och resiliensplanen förväntas i enlighet med artikel 19.3 d och avsnitt 2.4 i bilaga V till förordning (EU) 2021/241 säkerställa att ingen åtgärd (betyg A) för genomförande av reformer och investeringsprojekt i återhämtnings- och resiliensplanen orsakar betydande skada för miljömål i den mening som avses i artikel

⁴

Sådana simuleringar avspeglar den sammantagna inverkan av Next Generation EU, som även inrymmer finansiering för React-EU och ökad finansiering för Horisont, InvestEU, Fonden för en rättvis omställning, landsbygdsutveckling och RescEU. Sådana simuleringar omfattar inte eventuella positiva effekter av strukturreformer, som kan vara betydande.

17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852⁵ (principen om att inte orsaka betydande skada).

- (20) Den bedömning som Lettland lämnat i sin återhämtnings- och resiliensplan av överensstämmelsen med principen om att inte orsaka betydande skada har inte gjorts i enlighet med Europeiska kommissionens tekniska vägledning om att inte orsaka betydande skada (2021/C 58/01). Den omfattar de sex miljömålen i den mening som avses i artikel 17 i förordning (EU) 2020/852, nämligen begränsning av klimatförändringar, anpassning till klimatförändringar, hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser, omställning till en cirkulär ekonomi, förebyggande och begränsning av föroreningar samt skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem. Miljökonsekvensen bedöms på åtgärdsnivå, dvs. en individuell bedömning för varje reform och för varje investering. Där det behövs har Lettland föreslagit riskreducerande åtgärder för att undvika betydande skada. Det gäller särskilt skyddet mot översvämningar, där överensstämmelsen med principen om att inte orsaka betydande skada har säkerställts genom ett särskilt delmål. Investeringar i skydd mot översvämningar måste därför överensstämma med unionens miljölagstiftning och det bör säkerställas att vattenförekomstens status inte skadas. Vägförbättringarna kombineras med investeringar i koldioxidsnål transport för att förhindra att målet att begränsa klimatförändringarna skadas.

Bidrag till den gröna omställningen, inbegripet biologisk mångfald

- (21) Återhämtnings- och resiliensplanen innehåller i enlighet med artikel 19.3 e och avsnitt 2.5 i bilaga V till förordning (EU) 2021/241 åtgärder som i stor utsträckning (betyg A) bidrar till den gröna omställningen, inbegripet biologisk mångfald, eller som tar itu med de utmaningar som följer av omställningen. Åtgärderna som stöder klimatmålen står för ett belopp som motsvarar 37,6 % av planens totala tilldelning, beräknat i enlighet med metoden i bilaga VI till förordning (EU) 2021/241. I enlighet med artikel 17 i förordning (EU) 2021/241 är återhämtnings- och resiliensplanen förenlig med informationen i den nationella energi- och klimatplanen för 2021–2030.
- (22) Lettlands återhämtnings- och resiliensplan är framför allt inriktad på hållbar mobilitet. Ombyggnaden av storstadsområdet Riga och det därmed sammanhängande program som investerar i en grönare kollektivtrafik och infrastruktur i städer bör kraftigt bidra till en utfasning av fossila bränslen inom den lettiska transportsektorn. I återhämtnings- och resiliensplanen finns också åtgärder som är inriktade på att förbättra energieffektiviteten i flerfamiljshus, offentliga byggnader och företag samt på att uppgradera elnätet. Den bör bidra till att förbättra energieffektiviteten och minska växthusgasutsläppen inom byggnadsbranschen. Återhämtnings- och resiliensplanen är också inriktad på klimatanpassning tack vare investeringar i skydd mot översvämningar och förebyggande av bränder, något som direkt bör bidra till målet om anpassning till effekterna av klimatförändringarna. Planen innehåller inga åtgärder som har biologisk mångfald som sitt mål. Vissa av åtgärderna för att begränsa klimatförändringarna kan också gynna bevarandet av den biologiska mångfalden, eftersom klimatförändringarna är ett av de största hoten mot den biologiska mångfalden.

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088 (EUT L 198, 22.6.2020, s. 13).

Bidrag till den digitala omställningen

- (23) Återhämtnings- och resiliensplanen innehåller i enlighet med artikel 19.3 f och avsnitt 2.6 i bilaga V till förordning (EU) 2021/241 åtgärder som i stor utsträckning (betyg A) bidrar till den digitala omställningen eller till hanteringen av de utmaningar som följer av omställningen. Åtgärderna som stöder de digitala målen står för ett belopp som motsvarar 21 % av planens totala tilldelning, beräknat i enlighet med metoden i bilaga VI till förordning (EU) 2021/241.
- (24) De digitala åtgärderna i planen omfattar olika aspekter av den digitala omställningen – såväl inom den offentliga som den privata sektorn, färdigheter och konnektivitet – med inriktning på att förbättra den lettiska ekonomins konkurrenskraft på medellång och lång sikt. Svaga grundläggande digitala färdigheter, låg användning av digitala lösningar i företag och en brist på IKT-specialister är Lettlands största digitala utmaningar, vilket påverkar såväl tillgången på arbetskraft, konkurrenskraften, resiliensen, användningen av e-tjänster för myndigheter som innovationen. Därför omfattar Lettlands plan stora investeringar i grundläggande och avancerade digitala färdigheter. Lettlands plan innehåller också åtgärder för en digital modernisering av den offentliga förvaltningen och en digital omställning av offentliga tjänster, inbegripet centraliserade lösningar för den offentliga sektorn. I planen behandlas också utmaningarna med den digitala omställningen genom stöd till den digitala omställningen av företag och genom skapandet av ett bättre klimat för forskning och innovation med hjälp av åtgärder för att förbättra digitaliseringen av små och medelstora företag samt genom skapandet av det nätverk som behövs för att Lettland ska kunna delta i det europeiska nätverket av digitala innovationsnav. Planen innehåller åtgärder för att bygga ut höghastighetsbredband som bör bidra till att ytterligare förbättra den digitala infrastrukturen.

Bestående inverkan

- (25) Återhämtnings- och resiliensplanen förväntas i enlighet med artikel 19.3 g och avsnitt 2.7 i bilaga V till förordning (EU) 2021/241 i stor utsträckning (betyg A) ha en bestående inverkan på Lettland.
- (26) Genomförandet av planerade reformer och investeringar förväntas leda till strukturella förbättringar av ekonomin. Framför allt reformen av styrningen av högre utbildningsanstalter bör ha en långvarig inverkan på utbildningens och forskningens kvalitet i Lettland. Övriga åtgärder omfattar reformer som syftar till att främja digitalisering och stöd till digitala färdigheter, omorganiseringen av kommunerna, reformen av skatteförvaltningen för att minska den svarta ekonomin och strategin för en centralisering och professionalisering av upphandlingen. Strukturella förbättringar är också att vänta från genomförandet av investeringar som syftar till att säkerställa mer energieffektiva byggnader genom renovering, investeringar i digitalisering för att stödja den administrativa territoriella reformen, i hälsoinfrastruktur vid universitetssjukhus och regionala sjukhus, i infrastruktur för sekundärvårdsleverantörer inom öppenvården och i infrastruktur för industriparker. Planens bestående inverkan kan också förstärkas genom synergieffekter mellan planen och andra program, däribland sådana som finansieras genom de sammanhållningspolitiska fonderna, särskilt genom att på ett meningsfullt sätt ta itu med de djupt rotade territoriella utmaningarna och främja en balanserad utveckling.

Övervakning och genomförande

- (27) De arrangemang som föreslås i återhämtnings- och resiliensplanen är i enlighet med artikel 19.3 h och avsnitt 2.8 i bilaga V till förordning (EU) 2021/241 lämpliga arrangemang (betyg A) för att säkerställa en effektiv övervakning och ett effektivt genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen, inbegripet den planerade tidsplanen, delmålen och målen samt de relaterade indikatorerna.
- (28) I Lettlands återhämtnings- och resiliensplan presenteras en administrativ organisation för genomförandet av planen i landet som bör säkerställas inom det befintliga nationella ramverket för genomförande av fonderna med delad förvaltning. Planen ger en överblick av de planerade övervaknings- och rapporteringsprocesserna och identifierar tydligt aktörerna och deras roller och ansvarsområden i utförandet av de interna kontrolluppgifterna. Finansministeriet kommer att få i uppdrag att samordna planen, medan Statskansliet, fackministerierna och den centrala finansierings- och upphandlingsbyrån bör få i uppdrag att säkerställa och övervaka genomförandet. Delmålen och målen är realistiska, och de föreslagna indikatorerna relevanta och störningståliga. Åtgärderna i planen är delvis splittrade, vilket leder till ett stort antal delmål och mål. De tenderar att skjutas på framtiden, till 2026, särskilt när det gäller investeringar i infrastruktur och övergripande system för företagsinvesteringar.
- (29) Medlemsstaterna bör säkerställa att ekonomiskt stöd inom ramen för faciliteten kommuniceras och bekräftas i enlighet med artikel 34 i förordning (EU) 2021/241. Tekniskt stöd kan begäras inom ramen för instrumentet för tekniskt stöd som hjälp till medlemsstaterna när de genomför sina planer.

Kostnader

- (30) Den motivering som lämnats för de uppskattade totala kostnaderna för återhämtnings- och resiliensplanen är i enlighet med artikel 19.3 i och avsnitt 2.9 i bilaga V till förordning (EU) 2021/241 i måttlig utsträckning (betyg B) rimlig och trovärdig, överensstämmer med principen om kostnadseffektivitet och står i proportion till den förväntade nationella ekonomiska och sociala effekten.
- (31) Lettland har lämnat individuella kostnadsberäkningar för alla investeringar i återhämtnings- och resiliensplanen. Kostnadsfördelningen är i allmänhet detaljerad och väl underbyggd. Beräkningarna bygger på jämförelser med tidigare investeringar av liknande karaktär och på marknads- och prisanalyser. Bedömningen av kostnadsberäkningarna och de styrkande dokumenten visar att de flesta kostnader är väl motiverade och rimliga. De belopp som föreslås för finansiering bedömdes vara lämpliga och kostnadsberäkningarna ansågs i måttlig utsträckning vara trovärdiga. Även om kostnaderna för de flesta åtgärderna bedöms som mycket trovärdiga (de beräknade kostnaderna är låga eller genomsnittliga jämfört med kostnaderna för liknande reformer eller investeringar), finns det ett begränsat antal åtgärder där kostnaderna i liten utsträckning bedöms vara trovärdiga. Slutligen överensstämmer de uppskattade totala kostnaderna för återhämtnings- och resiliensplanen med principen om kostnadseffektivitet och står i proportion till den förväntade nationella ekonomiska och sociala effekten.

Skydd av ekonomiska intressen

- (32) De arrangemang som föreslås i återhämtnings- och resiliensplanen är i enlighet med artikel 19.3 j och avsnitt 2.10 i bilaga V till förordning (EU) 2021/241 lämpliga arrangemang (betyg A) för att förebygga, upptäcka och åtgärda korruption, bedrägerier och intressekonflikter vid användning av medel som tillhandahålls inom ramen för den

förordningen och arrangemangen förväntas på ett ändamålsenligt sätt bidra till att dubbelfinansiering via den förordningen och andra unionsprogram undviks. Detta görs utan att det påverkar tillämpningen av andra instrument och verktyg för att främja och verkställa efterlevnaden av EU-lagstiftningen, inbegripet att förebygga, upptäcka och korrigera korruption, bedrägerier och intressekonflikter, för att skydda unionens finanser i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2092.

- (33) Det kontrollsystem och de arrangemang som föreslås i återhämtnings- och resiliensplanen baseras på robusta processer och strukturer som används i det befintliga nationella ramverket för genomförande av strukturfonderna. I planen identifieras tydliga aktörer (organ/enheter) och deras respektive roller och ansvarsområden i utförandet av de interna kontrolluppgifterna. De relevanta funktionerna är åtskilda på ett lämpligt sätt. Kontrollsystemet och andra relevanta arrangemang är lämpliga, inbegripet insamling och tillgängliggörande av uppgifter om slutmottagarna.
- (34) De övergripande arrangemangen godkändes av det lettiska ministerkabinettet den 18 augusti 2020. Fler genomförandeakter förväntas bli antagna innan planen börjar genomföras. Trots det kan en bedömning av de beskrivna processerna och strukturerna ändå göras. De lettiska myndigheterna bör tillhandahålla en uppdatering av antagandet av dessa akter, och relevanta skyldigheter bör fastställas i det finansieringsavtal som ska slutas i enlighet med artikel 23.1 i förordning (EU) 2021/241.
- (35) Lettland har angett att befintliga it-verktyg kan kräva ändringar eller ny utveckling, såsom RRF-modulen i informationshanteringssystemet för de sammanhållningspolitiska fonderna (KPVIS), samt att temporära it-verktyg måste användas under tiden för att uppfylla de särskilda förvaltnings- och rapporteringskrav som beskrivs i planen. I enlighet med artikel 20.5 e i förordning (EU) 2021/241 bör Lettland, för att uppfylla kraven i artikel 22 i den förordningen, genomföra denna ändring av befintliga it-verktyg genom att i samband med den första betalningsansökan bekräfta dess genomförandestatus. Om en sådan begäran om utbetalning inte helt bygger på de ändrade it-verktygens funktion enligt vad som beskrivs i planen, bör en särskild revisionsrapport om systemet utarbetas. I rapporten bör alla relevanta brister som konstaterats analyseras liksom de korrigerande åtgärder som vidtagits eller planeras.

Planens enhetlighet

- (36) Planen innehåller i enlighet med artikel 19.3 k och avsnitt 2.11 i bilaga V till förordning (EU) 2021/241 i stor utsträckning (betyg A) åtgärder för genomförandet av reformer och offentliga investeringsprojekt som utgör samordnade insatser.
- (37) Lettlands återhämtnings- och resiliensplan är enhetlig, med konsekventa reformer och investeringar som stärker varandra och med synergier mellan de olika delarna. Planen för återhämtning och resiliens innehåller åtgärder för genomförande av reformer och offentliga investeringsprojekt som utgör samordnade insatser. De sex delarna strukturerar investeringarna och reformerna och visar tydligt hur de hänger samman med varandra och de olika ämnesområdena. Enhetligheten är säkerställd inom delarna, genom investeringar som åtföljer relevanta reformer, samt mellan de olika delarna i planen. Delarna i planen utgör en enda ram för reformer och investeringar, vilken har som sin huvuduppgift att främja produktivitet, minska ojämlikhet och skapa

incitament för den gröna och den digitala omställningen. De sex delarna stärker varandra och är enhetliga i sina mål.

Jämställdhet och lika möjligheter

- (38) När det gäller jämställdhet och lika möjligheter för alla beskriver planen utmaningarna i fråga om jämställdhet och behoven hos personer med funktionsnedsättning. Den beskriver också de investeringar som förväntas bidra till att tackla de utmaningar som identifierats. I Lettlands återhämtnings- och resiliensplan fastställs genomförandet av olika åtgärder för att främja jämlikhet och lika möjligheter. För att tillgodose de särskilda behov som personer med funktionsnedsättning har innehåller planen en åtgärd för att säkerställa tillgång till offentliga och privata byggnader. Dessutom bör alla nya fordon för kollektivtransport vara lätt tillgängliga för personer med nedsatt rörlighet. Situationen för sårbara befolkningsgrupper i allmänhet behandlas, särskilt frågor som rör hälso- och sjukvård. Planen innehåller också åtgärder för att förbättra utbildningsmöjligheterna för alla skolbarn. När det gäller jämställdhet innehåller planen åtgärder som särskilt syftar till att locka fler kvinnor till IKT-branschen, i syfte att skapa en jämnare könsfördelning bland IKT-specialister. Arbetsmarknadssituationen för kvinnliga arbetssökande förväntas förbättras genom riktade åtgärder som syftar till att främja balansen mellan arbete och privatliv genom att skapa möjligheter till distans- och deltidsarbete för hushåll med barn. Förvaltningen och genomförandet av projekten bör säkerställa lika lön för lika arbete samt mångfald inom förvaltningen. Dessutom bör urvalsprocessen av projekt omfattas av principen om att ingen får uteslutas och skyldigheten att bekämpa diskriminering, inte enbart på basis av kön utan också etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning.

Självbedömning av säkerhet

- (39) Planen omfattar en allmän självbedömning av säkerhet för varje del och förtecknar åtgärder som har en säkerhetsdimension. Även om Lettlands självbedömning av säkerheten är allmänt hållen behandlar planen cybersäkerheten och andra digitala säkerhetsaspekter. Enligt självbedömningen stärks säkerheten för de berörda åtgärderna till följd av de planerade investeringarna.

Gränsöverskridande projekt och projekt som omfattar flera länder

- (40) Planen bidrar till olika projekt som omfattar flera länder och planerade viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse: Via Baltica 5G-korridoren, europeiska nätverket av digitala innovationsnav, gemensam datainfrastruktur och gemensamma datatjänster inom Europa (genom att inleda ett potentiellt viktigt projekt av gemensamt europeiskt intresse om nästa generations molntjänster), sammankopplade offentliga förvaltningar, Genome Europe, de baltiska staternas utbytessystem av röntgenbilder (Baxe) och teknik för mikroprocessorer och halvledare. Dessa projekt finansieras även genom andra program, så som programmet för ett digitalt Europa eller Fonden för ett sammanlänkat Europa och genom strukturfonderna.

Samrådsprocess

- (41) Offentliga utfrågningar med civilsamhällesorganisationer, arbetsmarknadens parter, lokala myndigheter och andra aktörer anordnades om olika ämnen mellan december 2020 och mars 2021. Företrädare för arbetsmarknadens parter, företagsorganisationer, lokala myndigheter och andra aktörer deltog i diskussionerna om planen mellan

kommissionen och de lettiska myndigheterna. Parternas förslag till plan är offentligt tillgängliga och har offentliggjorts tillsammans med planen.

- (42) Avsikten är att aktörerna ska delta i genomförandet genom det förvaltnings- och kontrollsystem som används för genomförande av det sammanhållningspolitiska stödet, där företrädarna för aktörerna är en viktig del av övervakningskommittén för EU-medel. För att säkerställa de berörda aktörernas egenansvar är det mycket viktigt att involvera alla berörda lokala myndigheter och parter, inbegripet arbetsmarknadens parter, under hela genomförandet av de investeringar och reformer som ingår i planen.

Positiv bedömning

- (43) Efter kommissionens positiva bedömning av den lettiska återhämtnings- och resiliensplanen då det konstaterades att planen på ett tillfredsställande sätt uppfyller bedömningskriterierna i förordning (EU) 2021/241, i enlighet med artikel 20.2 och bilaga V i den förordningen, ska det i detta beslut anges vilka reformer och investeringsprojekt som är nödvändiga för att genomföra planen, relevanta delmål, mål och indikatorer samt vilket belopp som unionen ställt till förfogande för planens genomförande i form av icke återbetalningspliktigt ekonomiskt stöd.

Ekonomiskt bidrag

- (44) Den totala kostnaden för Lettlands återhämtnings- och resiliensplan beräknas uppgå till 1 826 000 000 EUR. Eftersom återhämtnings- och resiliensplanen på ett tillfredsställande sätt uppfyller de bedömningskriterier som anges i förordning (EU) 2021/241 och den beräknade totala kostnaden för planen dessutom är lägre än det högsta ekonomiska bidrag som är tillgängligt för Lettland bör det ekonomiska bidrag som tilldelas för Lettlands återhämtnings- och resiliensplan vara lika med den totala beräknade kostnaden för återhämtnings- och resiliensplanen, utan att det påverkar en uppdatering av planen för att ta hänsyn till det högsta ekonomiska bidraget i enlighet med artikel 18.2 i samma förordning.
- (45) I enlighet med artikel 11.2 i förordning (EU) 2021/241 ska beräkningen av det högsta ekonomiska bidraget för Lettland uppdateras senast den 30 juni 2022. I enlighet med artikel 23.1 i den förordningen bör därmed ett belopp avseende Lettland göras tillgängligt för ett rättsligt åtagande senast den 31 december 2022. När det högsta ekonomiska bidraget har uppdaterats ska rådet, på kommissionens förslag, om nödvändigt och utan onödigt dröjsmål ändra detta beslut för att inkludera det uppdaterade högsta ekonomiska bidraget.
- (46) Det stöd som ska tillhandahållas kommer att finansieras genom att kommissionen lånar upp medel på unionens vägnar på grundval av artikel 5 i rådets beslut (EU, Euratom) 2020/2053⁶. Stödet bör betalas ut i delbetalningar när Lettland på ett tillfredsställande sätt har uppnått de relevanta delmål och mål som fastställts för genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen.
- (47) Lettland har begärt att 13 % av det ekonomiska bidraget ska betalas ut i form av förfinansiering. Förfinansieringen bör göras tillgänglig för Lettland med förbehåll för ikraftträdandet av, och i enlighet med, det finansieringsavtal som föreskrivs i artikel 23.1 i förordning (EU) 2021/241.

⁶ EUT L 424, 15.12.2020, s. 1.

- (48) Detta beslut bör inte påverka resultatet av eventuella förfaranden för tilldelning av unionsmedel från något annat unionsprogram än förordning (EU) 2021/241 eller av förfaranden som rör snedvridningar av den inre marknadens funktion som kan komma att inledas, särskilt enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget. Beslutet befriar inte medlemsstaterna från kravet att i enlighet med artikel 108 i fördraget till kommissionen anmäla alla planerade statliga stödåtgärder.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Godkännande av bedömningen av återhämtnings- och resiliensplanen

Härmed godkänns bedömningen av Lettlands återhämtnings- och resiliensplan på grundval av kriterierna i artikel 19.3 i förordning (EU) 2021/241. Reformen och investeringsprojekt i återhämtnings- och resiliensplanen, arrangemangen och tidsplanen för övervakning och genomförande av planen, inbegripet relevanta delmål och mål, relevanta indikatorer för att mäta uppnåendet av planerade delmål och mål, samt arrangemang för att ge kommissionen fullständig tillgång till relevanta underliggande data anges i bilagan till detta beslut.

Artikel 2

Ekonomiskt bidrag

1. Unionen ska göra ett ekonomiskt bidrag i form av icke återbetalningspliktigt stöd motsvarande 1 826 000 000 EUR tillgängligt för Lettland. Ett belopp om 1 640 779 642 EUR ska finnas tillgängligt så att det kan bli föremål för ett rättsligt åtagande senast den 31 december 2022⁷. Om den uppdatering av beräkningen som föreskrivs i artikel 11.2 i förordning (EU) 2021/241 resulterar i ett belopp för Lettland som är lika med eller högre än detta belopp ska ett ytterligare belopp om 185 220 358 EUR finnas tillgängligt så att det kan bli föremål för ett rättsligt åtagande från och med den 1 januari 2023 till och med den 31 december 2023.
2. Kommissionen ska göra unionens ekonomiska bidrag tillgängligt för Lettland i delbetalningar i enlighet med bilagan. Ett belopp om 237 380 000 EUR, motsvarande 13 % av det ekonomiska bidraget, ska göras tillgängligt i form av förfinansiering. Förfinansieringen och delbetalningarna får betalas ut av kommissionen i en eller flera trancher. Storleken på trancherna ska vara beroende av tillgången till finansiella medel.
3. Förfinansieringen ska verkställas med förbehåll för ikraftträdandet av, och i enlighet med, det finansieringsavtal som föreskrivs i artikel 23.1 i förordning (EU) 2021/241. Förfinansieringen ska räknas av genom proportionella avdrag från delbetalningarna.
4. Delutbetalningarna ska verkställas i enlighet med finansieringsavtalet på villkor att det finns tillgängliga medel och att kommissionen fattar ett beslut i enlighet med artikel 24 i förordning (EU) 2021/241 om att Lettland på ett tillfredsställande sätt har uppnått de relevanta delmål och mål som fastställts för genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen. Med förbehåll för ikraftträdandet av de rättsliga

⁷ Detta belopp motsvarar det belopp som finns tillgängligt så att det kan bli föremål för ett rättsligt åtagande senast den 31 december 2022 efter avdrag av Lettlands proportionella andel av utgifterna i artikel 6.2 i förordning (EU) 2021/241, beräknat i enlighet med metoden i artikel 11 i den förordningen.

åtaganden som avses i punkt 1 ska delmål och mål ha uppnåtts senast den 31 augusti 2026 för att kunna användas som grund för utbetalning.

Artikel 3

Adressat

Beslutet riktar sig till Republiken Lettland.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar

Ordförande